

ŠKOLSKÝ PORIADOK

1. súkromného gymnázia v Bratislave

so sídlom: Bajkalská 20, 821 08 Bratislava

Školský poriadok je vypracovaný v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a novelizovanou Vyhláškou č. 224/2022 o strednej škole.

PREAMBULA

Názov a sídlo školy:

1. súkromné gymnázium v Bratislave, Bajkalská ul. č. 20, 821 08 Bratislava, IČO 50343971, zastúpené riaditeľkou školy RNDr. Danou Jančinovou

Zriaďovateľ:

Zriaďovateľom školy je Výchovno-vzdelávacie združenie (VVZ), so sídlom Bajkalská 20, 821 08 Bratislava, 17326192

Škola bola zaradená do siete súkromných škôl od 1. 9. 1991 rozhodnutím MŠ SR číslo: 1141/91-2.

Filozofia škôl vo svete sa pohybuje medzi dvoma extrémami:

- školy tvrdých zákonov bez individuálneho prístupu ku žiakovi,
- školy individuálnej cesty bez všeobecne platných pravidiel.

Pre naše kultúrne a historické podmienky sme zvolili cestu bez týchto extrémov. Našou filozofiou je individuálny prístup k žiakom, učiteľom aj rodičom, cesta spolupráce a diskusie. Sme si vedomí toho, že zákony a z nich vyplývajúca represia sú len posledným článkom reťazca vzťahov, ak už všetky iné zlyhali.

Tento školský poriadok upravuje:

- I. Výkon práv a povinností žiakov, učiteľov a pravidiel vzájomných vzťahov žiakov a zamestnancov (pedagogických, odborných a nepedagogických).
- II. Výkon práv a povinností zákonných zástupcov žiakov.
- III. Prevádzkový a vnútorný režim školy.
- IV. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím.
- V. Podmienky nakladania s majetkom školy alebo s majetkom, ktorý škola spravuje.

I. Výkon práv a povinností žiakov, učiteľov a pravidiel vzájomných vzťahov žiakov a učiteľov.

Zodpovednosť človeka rastie osobnou skúsenosťou s riešením problémov, je preto na mieste zapojiť žiakov do tvorby pravidiel ich riešenia. Takýto postoj sme manifestovali vytvorením Zmluvy medzi učiteľmi a študentmi a účasťou žiakov na kľúčových stretnutiach učiteľov. Zmluva medzi učiteľmi a študentmi (z historických dôvodov sú v tejto časti žiaci pomenovaní ako študenti) tvorí Prílohu č. 1 a je neoddeliteľnou súčasťou tohto školského poriadku.

- a) žiaci a učitelia sú povinní Zmluvu medzi učiteľmi a študentmi dodržiavať.
- b) Žiaci a učitelia majú právo podávať návrhy na zmeny a doplnenia Zmluvy medzi učiteľmi a študentmi prostredníctvom študentskej rady (ŠR) a pedagogickej rady (PR).
- c) Žiaci a učitelia sa riadia Pedagogickými dokumentmi školy (Klasifikačný poriadok, a Pokyny k záverečným skúškam).
- d) Žiaci sa počas vyučovania, cez prestávky a na akciách organizovaných školou správajú tak, aby svojím správaním neohrozovali seba ani svojich spolužiakov.

II. Výkon práv a povinností zákonných zástupcov žiakov.

Zákonný zástupca žiaka je povinný:

- a) zabezpečiť, aby sa žiak riadne, pravidelne a včas zúčastňoval celého školou organizovaného výchovno-vzdelávacieho procesu,
- b) zabezpečiť, aby žiak dodržiaval školou vydaný školský poriadok a všetky dokumenty, ktoré tvoria jeho nedeliteľnú súčasť, a riadne plnil povinnosti z neho vyplývajúce,
- c) podpísať Zmluvu o štúdiu (uzavretú medzi školou a zákonnými zástupcami žiaka),
- d) riadne a včas uhradiť zápisné a príspevok vo výške určenej zriaďovateľom školy na príslušný školský rok,
- e) v spolupráci so svojím dieťaťom sledovať jeho priebežné výsledky v EduPage,
- f) v záujme informovanosti o správaní a prospechu dieťaťa zúčastňovať sa na stretnutiach s rodičmi a individuálnych stretnutiach, na ktoré ho pozve triedny učiteľ alebo riaditeľka školy,
- g) rešpektovať spôsob ospravedlňovania, ktorý určí triedny učiteľ,
- h) oznámiť triednemu učiteľovi (prípadne jeho zástupcovi) bezodkladne, najneskôr však do 24 hodín, dôvod neprítomnosti žiaka na vyučovaní.

Zákonný zástupca žiaka je oprávnený:

- i) po vzájomnej dohode s riaditeľkou školy zúčastniť sa na vzdelávacom procese žiaka,
- j) podávať návrhy na zlepšenie výchovno-vzdelávacieho procesu, podnety a sťažnosti.

III. Prevádzkový a vnútorný režim školy

- a) Vyučovanie je organizované podľa rozvrhu hodín, ktorý je schválený pedagogickou radou na začiatku školského roka.
- b) Súčasťou rozvrhu je aj vyučovací čas a obedové prestávky.
- c) Aktuálny rozvrh je zverejnený na webovej stránke školy.
- d) V rozvrhu hodín je určené, počas ktorých hodín je na školskom dvore prítomný učiteľ, ktorý je poverený supervíziou.
- e) Na začiatku supervízie učiteľ odomyká ihrisko a poskytne žiakom futbalovú a basketbalovú loptu, kľúče aj lopty sú k dispozícii na recepcii.
- f) Žiaci sa môžu hrať aj s vlastnou loptou. Ak sa vyskytnú problémy v komunikácii medzi žiakmi na ihriskách, učiteľ ich rieši na mieste. Žiaci musia mať športovú obuv, nemôžu športovať v prezuvkách.
- g) Po skončení supervízie učiteľ ihrisko zamkne a vráti kľúče a lopty na recepciu.
- h) Učiteľ sa počas supervízie zdržiava vonku a sleduje aj areál školy.
- i) V prípade zlého počasia učiteľ rozhodne, či sa bude hrať na ihrisku, alebo nie.
- j) V rozvrhu hodín je určené, počas ktorých hodín je na 2. poschodí prítomný učiteľ, ktorý je poverený dozorom.
- k) Dozor na 2. poschodí má udržiavať čo najväčší pokoj na chodbe, aby vyučovanie v triedach mohlo prebiehať bez vyrušovania, prípadne upokojiť aj žiakov na 3. poschodí, ak si to situácia vyžaduje a je tam príliš veľký hluk.
- l) V rozvrhu hodín je určené, počas ktorých hodín je v školskej jedálni prítomný učiteľ, ktorý je poverený dozorom.
- m) Dozor na školskej jedálni má dohliadať na rad, v ktorom sa nemajú žiaci predbiehať, v prípade problému pomôcť riešiť komunikáciu medzi žiakmi a kuchárkami. Treba tiež dohliadať na to, aby za sebou žiaci nechali čisté stoly, odniesli použitý riad na určené miesto. V jedálni sa nemajú zdržiavať žiaci, ktorí si v daný deň neobjednali obed. Žiaci, ktorí obedujú, majú v jedálni stráviť len primeraný čas.
- n) Žiaci kvinty, 1. ročníka a starší žiaci majú právo tráviť čas mimo vyučovania v Klube Jednaesgé v čase od 7.00 do 16.00 v prípade, že sa tam nekoná akcia organizovaná školou.
- o) Žiaci udržiavajú Klub Jednaesgé v čistote.

IV. Bezpečnosť a ochrana zdravia žiakov a ich ochrana pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím

- a) Žiaci sú na začiatku školského roka a pred každou školou organizovanou akciou poučení o pravidlách bezpečnosti a ochrany zdravia triednym učiteľom, alebo ďalším učiteľom, o čom učiteľ spraví záznam v elektronickej triednej knihe (ďalej eTK).
- b) Žiak je povinný bezodkladne informovať triedneho učiteľa, vyučujúceho, dozor konajúceho učiteľa alebo inú osobu konajúcu dozor pri činnosti organizovanou školou o vzniku úrazu alebo akéhokoľvek poškodenia zdravia, vrátane drobných poranení alebo nevoľnosti, rovnaká oznamovacia povinnosť platí aj v prípade, keď je svedkom úrazu.
- c) Žiakom sa zakazuje propagácia a šírenie myšlienok a symbolov akýchkoľvek siekt, hnutí a ideológií, ktoré podporujú sociálno-patologické javy v spoločnosti, a preto je aj zakázané nosiť do školy alebo na sebe ich znaky a symboly.
- d) Prejavom antidiskriminačného, ohľaduplného a slušného správania je aj tolerancia a rešpektovanie druhých bez ohľadu na rasu, náboženstvo, kultúru alebo postihnutie.
- e) Šikanovanie – slovné, fyzické, psychické, kyberšikanovanie, rôzne prejavy rasizmu a intolerancie, agresívne a drzé vystupovanie voči spolužiakom, učiteľom, zamestnancom školy, používanie vulgárnych výrazov bude veľmi prísne posudzované a riešené pohovorom s rodičmi a samotnými aktérmi týchto prejavov, udelením výchovného opatrenia alebo trestu a v prípade potreby privolaním orgánov činných v trestnom konaní.
- f) Pri prevencii a riešení šikanovania škola postupuje podľa Smernice č. 1/2025.
- g) Spory so spolužiakmi majú žiaci riešiť bez použitia fyzickej sily a bez šikanovania, v prípade podozrenia, že ide o šikanovanie, zavolať pomoc učiteľa. Rovnakú oznamovaciu povinnosť má žiak aj v prípade, aj keď je svedkom použitia fyzického násillia alebo má podozrenie na šikanu.
- h) Škola na prevenciu, stratégiu a riešenie problémov závislostí prijala Drogovú doktrínu, ktorá tvorí Prílohu č. 2 a je nedeliteľnou súčasťou tohto školského poriadku.
- i) Škola v záujme výchovy k bezpečnému využívaniu digitálnych technológií prijala Pravidlá používania mobilov a iných elektronických zariadení, ktoré tvoria Prílohu č. 3 a sú nedeliteľnou súčasťou tohto školského poriadku.
- j) Škola dodržiava zákaz segregácie, postupuje podľa Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní (ďalej len „Štandardy“), ktoré vydáva MŠVVaM SR a ich znenie tvorí Prílohu č. 8 a sú nedeliteľnou súčasťou tohto školského poriadku.

V. Nakladanie s majetkom školy alebo s majetkom, ktorý škola spravuje

- a) Ochrana majetku školy pred poškodením, zničením je upravená v nasledovných dokumentoch školy: Zmluva medzi učiteľmi a študentmi (Príloha č. 1), Pravidlá používania IT, školskej počítačovej siete a využívanie učební s počítačom (Príloha č. 4), Pravidlá používania žiackej WiFi siete (Príloha č. 5), Laboratórny poriadok (Príloha č. 6) a Knižničný a výpožičný poriadok (Príloha č. 7).
- b) Uvedené prílohy tvoria nedeliteľnú súčasť tohto školského poriadku.

Pedagogické rady prerokovali a schválili Školský poriadok vrátane jeho príloh č. 1 až 8 dňa 23. a 24. januára 2025.

Rada školy schválila Školský poriadok vrátane jeho príloh č. 1 až 8 dňa 26. marca 2025.

Školský poriadok vrátane jeho príloh č. 1 až 8 nadobudol účinnosť dňa 26. marca 2025.

RNDr. Dana Jančinová
riaditeľka školy

Zmluva medzi učiteľmi a študentmi

1. CIEĽ

Táto Zmluva medzi učiteľmi a študentmi (ďalej len Zmluva) je súčasťou školského poriadku. Táto zmluva nadväzuje na Zmluvu o štúdiu uzavretú medzi zákonnými zástupcami a školou a ustanovuje základné pravidlá vzťahov a vzájomnej spolupráce medzi študentmi a učiteľmi.

2. ZMLUVNÉ STRANY

2.1. Študentská rada (ŠR)

2.1.1. Zloženie

ŠR sa skladá zo zvolených hovorcov tried a ich zástupcov.

2.1.2. Úlohy

a) ŠR zastupuje študentov ako jediný právoplatný zástupca

- pri rokovaní s riaditeľkou školy,
- na spoločnom zasadnutí s pedagogickou radou (PR),
- vo vzťahu k iným školám a organizáciám;

b) ŠR spoznáva názor študentov na problémy, pri riešení ktorých má študentov zastupovať. V prípade, že by musela ŠR zaujať stanovisko bez toho, aby mala možnosť najprv sa oboznámiť s názorom študentov, musí podať prostredníctvom hovorcov tried študentom vysvetlenie a zdôvodniť im svoje stanovisko. Toto je pre študentov záväzné.

2.1.3. Právomoc

- a) Všetci členovia ŠR majú právo zúčastniť sa spoločného zasadnutia ŠR a PR.
- b) Na spoločnom zasadnutí PR a ŠR má za každú triedu hovorca alebo jeho zástupca hlasovacie právo a právo podávať návrhy týkajúce sa hodnotenia správania študentov.
- c) ŠR má právo podávať návrhy na zmenu interných pravidiel školy.
- d) ŠR má právo pozývať na svoje zasadnutie aj iných študentov, ktorí nie sú členmi ŠR.

2.2. Pedagogická rada (PR)

PR sa skladá zo všetkých učiteľov a riaditeľky školy.

3. SPOLOČNÉ ZASADNUTIE PR A ČLENOV ŠR

3.1. Úlohy

Spoločné zasadnutie PR a členov ŠR

- a) je najvyšším kolektívnym orgánom školy,
- b) rozhoduje hlavne v pedagogických otázkach výchovno-vzdelávacieho procesu,
- c) schvaľuje polročnú klasifikáciu a hodnotenie správania študentov.

3.2. Právomoc účastníkov

Účastníci spoločného zasadnutia majú právo zúčastniť sa na príprave návrhov týkajúcich sa klasifikácie a hodnotenia správania študentov.

3.3. Povinnosti účastníkov

Každý účastník spoločného zasadnutia má povinnosť informovať učiteľov a študentov (najmenej študenta, ktorého sa návrh týka, jeho triedneho učiteľa a hovorcu) o svojom návrhu, ak je to možné, pred spoločným zasadnutím ŠR a PR, aby bolo možné diskutovať o tomto návrhu v triedach. Návrh bude tiež zverejnený v písomnej forme na určenom mieste v zborovni.

3.4. Organizačný poriadok

- a) Spoločné zasadnutie vedie riaditeľka školy alebo ňou poverený zástupca.
- b) Návrhy, týkajúce sa hodnotenia správania študentov, predkladajú spravidla triedni; návrhy môžu podávať aj iní učitelia alebo zástupcovia ŠR.
- c) Spoločné zasadnutie prijíma návrhy hlasovaním.
- d) Hlasovacie právo majú učitelia a zástupcovia ŠR.
- e) Návrh na zníženie známku zo správania alebo návrh na udelenie trestu podmieneného vylúčenia zo štúdia sa pokladá za prijatý, ak zaň hlasuje nadpolovičná väčšina prítomných členov.
- f) Návrh na udelenie trestu vylúčenia zo štúdia sa pokladá za prijatý, ak zaň hlasuje aspoň dvojtretinová väčšina prítomných členov.

4. VZŤAHY ŠTUDENTOV

4.1. Medzi sebou

Študenti sú navzájom tolerantní a snažia sa byť voči sebe priateľskí.

4.2. K sebe samým

- a) Študenti sa snažia rozvíjať svoje schopnosti, zdokonaľovať sa cvičením vôle a sebakontrolou.
- b) Študenti nesmú ohrozovať svoje zdravie.

Je zakázané požívať alkohol a iné drogy. Postoj školy voči drogám bližšie definuje Drogová doktrína.

Je zakázané fajčiť v budove školy a na akciách školy.

V čase vyučovania a obedovej prestávky, t.j. od 7.10 do 16.00 hod., a v čase konania spoločných akcií školy je zakázané fajčiť aj v blízkom okolí školy (blízke okolie školy ohraničujú ulice: Jégého, Trnavská, Sabinovská, Záhradnícka), tiež pre študentov starších ako 18 rokov.

4.3. K škole

- a) Študenti budú reprezentovať dobré meno školy.
- b) Študenti chránia a šetria majetok školy a starajú sa o okolie školy.
- c) Možnosť otvárať okná so zaistenou poistkou v neprítomnosti učiteľa majú len študenti od kvinty vyššie vrátane. Mladší študenti môžu otvárať okná len za prítomnosti učiteľa.
- d) Študenti majú možnosť športovať v areáli školy po dohode s dozorkonajúcim učiteľom len v športovej obuvi.
- e) V prípade poškodenia majetku školy (triedy, lavice, okná, WC atď.) je študent povinný dať veci do pôvodného stavu vrátane financovania opravy, resp. náhrady, v súčinnosti so zodpovedným pracovníkom školy v určenom termíne.

4.4. K učiteľom

Vzťah študentov k učiteľom sa má zakladať na vzájomnej úcte a pochopení.

4.5. Vzťah študentských rád veľkého a malého gymnázia

Členovia oboch ŠR spolu komunikujú prostredníctvom delegovaných študentov.

5. POVINNOSTI ŠTUDENTOV

5.1. Študenti sú povinní

- a) rešpektovať túto Zmluvu, ktorej sú spolutvorcami,
- b) rešpektovať závery spoločných zasadnutí ŠR a PR,
- c) rešpektovať organizáciu vyučovania (dodržiavanie včasných príchodov na vyučovacie hodiny, nosenie učebných pomôcok, prezúvanie - platí aj v priestoroch telocvične, ohlásenie neprítomnosti vyučujúceho na hodine do 15 minút od začiatku hodiny).

V prípade skoršieho ukončenia vyučovania majú študenti možnosť ísť skôr na obed, ak im to dovoľí dozor v jedálni.

Študenti nemajú opúšťať areál školy počas vyučovania bez vedomia triedneho učiteľa.

Študenti do 14 rokov neopúšťajú areál školy bez súhlasu triedneho učiteľa ani počas obednej prestávky.

- d) spolupracovať na hodine s učiteľom a spolužiakmi na splnení cieľa hodiny určeného vyučujúcim,

e) rešpektovať pokyny učiteľov,

f) v prípade predvídanej absencie dopredu požiadajú o uvoľnenie z vyučovania vyjadrením zákonných zástupcov, v inom prípade zákonní zástupcovia oznámia dôvod absencie študenta do 24 hodín (pravidlá ospravedlňovania študentov zo záverečných skúšok sú spresnené v Pokynoch k záverečným skúškam a v Pravidlách hodnotenia a klasifikácie študentov - študent alebo jeho zákonný zástupca musí ospravedlniť absenciu na záverečnej skúške dopredu a dokladovať ju ospravedlnením od lekára). Študenti starší ako 18 rokov sa môžu ospravedlňovať sami so súhlasom rodičov.

5.2. Od študentov sa očakáva, že

a) budú plniť svoje základné študijné povinnosti,

b) budú maximálne využívať pracovný čas vyučovacích hodín,

c) budú sa pravidelne pripravovať a vypracovávať zadané domáce úlohy,

d) budú odovzdávať v stanovených termínoch zadané práce, ktoré dôsledne rešpektujú platný autorský zákon a vyhýbajú sa akýmkoľvek formám plagiátorstva,

e) budú nosiť požadované učebné pomôcky,

f) budú sa disciplinovane správať na hodinách.

6. POVINNOSTI UČITEĽOV

6.1. Učitelia sú povinní

a) dodržiavať túto Zmluvu,

b) rešpektovať závery spoločných zasadnutí ŠR a PR,

c) rešpektovať organizáciu vyučovania,

d) plniť svoje základné povinnosti - viesť študentov pri vzdelávaní a pomáhať im pri riešení študijných problémov,

e) preukázateľne oznámiť podmienky hodnotenia priebežných aktivít a rozdelenie percent na záverečných skúškach najneskôr do 2 týždňov po začiatku polroka; urobiť o tom záznam do eŽK alebo elektronickej triednej knihy (ďalej eTK),

f) oznámiť výsledky hodnotenia priebežných aktivít prostredníctvom eŽK do dátumu určeného vedením školy.

6.2. Od učiteľov sa očakáva, že

a) pomôžu rozvíjať tvorivosť študenta a jeho vzťah k predmetu,

b) budú podporovať rozvoj dobrých mravných vlastností,

- c) budú metódy a prostriedky svojho pôsobenia vyberať tak, aby čo najviac zohľadnili osobnosti študentov,
- d) budú sa snažiť o sebareflexiu, čím posilnia svoju prirodzenú autoritu,
- e) budú spolupracovať s rodičmi (priebežne ich informovať o študijných výsledkoch a hodnotení správania študenta a neodkladne budú informovať rodičov v prípade, ak študent porušil túto Zmluvu),
- f) budú reprezentovať dobré meno školy,
- g) nebudú tolerovať narušiteľov hodiny v záujme všetkých študentov.

7. ZHOTOVOVANIE AUDIOVIZUÁLNYCH ZÁZNAMOV

Študenti aj učitelia súhlasia so zverejňovaním audiovizuálnych záznamov z akcií školy na školskom serveri, školskej webovej stránke alebo v inej školskej publikácii či médiu schválenom vedením školy, pričom zhotovovanie záznamov musí byť verejné, robí ho učiteľ alebo ním poverená osoba.

Zverejňovanie takýchto záznamov slúži len na dokumentáciu života školy a prezentáciu školy na verejnosti. Záznamy nesmú ponižovať učiteľov, študentov a účastníkov akcií školy a nesmú ani ohrozovať ich súkromie či neprimerane doň zasahovať. Zhotovenie audiovizuálneho záznamu nepovereným študentom bez verejného súhlasu osôb, ktorých sa záznam týka, sa bude považovať za porušenie Zmluvy.

Záznamy sú majetkom školy. Uverejňovanie záznamov inde ako na školskom serveri, školskej webovej stránke, alebo v inej školskej publikácii či médiu, schválenom vedením školy, ako aj poskytnutie záznamov iným osobám je bez súhlasu vedenia školy zakázané.

8. V PRÍPADE PORUŠENIA ZMLUVY ZO STRANY ŠTUDENTOV

rozhodne o vyriešení problému vyučujúci priamo na hodine, prípadne triedny učiteľ a hovorca triedy. Ak však ide o závažnejšie porušenie Zmluvy (ohrozovanie zdravia užívaním alkoholu a iných drog, ich propagácia a distribúcia, národnostná, rasová a náboženská diskriminácia, šikanovanie a pod.) alebo o jej opakované porušovanie (opakované nevhodné správanie na vyučovaní, neskoré príchody, neprezúvanie sa a pod.), podávajú po diskusii v triede hovorca a triedny učiteľ spoločný návrh na zníženie známku zo správania a prípadne aj návrh na udelenie trestu na spoločnom zasadnutí ŠR a PR.

V prípade, že po diskusii v triede nemajú hovorca a triedny učiteľ spoločný návrh, môžu na spoločnom zasadnutí ŠR a PR podať rôzne návrhy.

O návrhoch informuje triedny učiteľ rodičov a zverejní ich pre ostatných učiteľov a študentov svojej triedy. Hovorca je povinný informovať o týchto návrhoch členov ŠR.

9. ZMLUVA SA MÔŽE MODIFIKOVAŤ PO DOHODE ŠR A PR.

10. ZMLUVA NADOBÚDA ÚČINNOSŤ DÁTUMOM JEJ PODPÍSANIA.

Zmluvu dňa 25. januára 2019 slávnostne podpísali:

riaditeľka školy Dana Jančinová

predsedkyňa ŠR Beáta Stručková (3. Heralds)

za PR zmluvu podpísali:

Anna Cifrová

Barbora Ulrichová

Miroslav Rapant

za ŠR zmluvu podpísali:

Alexandra Lesayová (oktáva Idols)

Zuzana Kollárová (septima Legends)

Tomáš Buša (kvinta Beetles)

Beáta Bellušová (9. Dots)

Drogová doktrína

Stratégia školy v prevencii závislosti

Drogy a ich šírenie sa stávajú čoraz naliehavším spoločenským problémom. Škola si uvedomuje dynamicky sa meniacu situáciu v oblasti šírenia drogových závislostí, a preto považuje za nevyhnutné zaujať jasné stanovisko k tomuto problému.

Cieľom vypracovania drogovej doktríny je snaha pomôcť žiakom v tejto závažnej oblasti a určiť základné pravidlá postupu školy a zdefinovať ochotu školy riešiť vzniknuté problémy a dať žiakom možnosť, aby sa svojím konaním zúčastnili na pomoci svojim spolužiakom. Pri formulovaní našich postojov sme vychádzali z nasledovných predpokladov:

1. Rozhodujúci vplyv na vznik drogovej závislosti majú všetky zážitky, skúsenosti a vzťahy, ktoré štrukturalizovali osobnosť človeka od raného detstva. Hybnou silou v človeku sú v značnej miere neuvedomené procesy, ktoré majú korene v jeho životnej histórii. Psychoanalytické stanovisko zdôrazňuje, že hybnými silami v človeku sú v konečnom dôsledku konflikty medzi potrebami a želaniami na jednej strane a realitou sociálneho prostredia a rodinných vzťahov na strane druhej. Vývin človeka v ranom detstve má mimoriadnu úlohu pri neskorších psychických poruchách, akou je napr. chorobná závislosť.

2. Naša kultúra je prodrogová kultúra. Drogy sú v súčasnej spoločnosti všade okolo nás: tzv. legálne – alkohol a tabak – ale i nelegálne. Drogový problém je problém dospelých skôr, ako je do neho vtiahnutá mládež. Sú to dospelí, ktorí drogy vyrábajú, predávajú a podporujú ich konzumáciu otvorenou alebo skrytou formou. Ak sa chceme drogám vyhnúť, jednotlivec musí byť informovaný o nebezpečenstve návykových látok čo najskôr. Riešenie problému spočíva v prevencii. Primárna prevencia začína v živote človeka vtedy, keď ešte nemá problémy s konzumáciou návykových látok. Výskum ukázal, že užívaniu drog bránia tieto ochranné faktory:

- a) rodičia, ktorí sú pre dieťa prirodzenou autoritou a pozitívnym identifikačným vzorom, poskytujúcim vhodné modely správania,
- b) prostredie, orientujúce dieťa na rozvíjanie jeho osobnostných potenciálov, poskytujúce dostatok priestoru na sebarealizáciu,
- c) väzby na skupinu, ktorá uznáva etické hodnoty, ako sú sloboda, zodpovednosť, láska, úcta, česť, rozum,
- d) zmysluplné využívanie voľného času,
- e) zdravá sebadôvera a cieľavedomosť,
- f) normy zabraňujúce konzumovať drogy,
- g) vynikajúci vzťah aspoň s jednou osobou, ktorá má na dieťa pozitívny vplyv,
- h) zmysel pre humor.

3. Uvedomujeme si, že nie je možné vytvoriť sterilné prostredie a direktívnymi opatreniami nie je možné tento problém úplne eliminovať. Drogovú závislosť chápeme ako chorobu a primárny problém rodiny v kontexte celospoločenských procesov a vzťahov.

Na základe uvedených východísk si škola stanovila nasledovné ciele, zámery a opatrenia:

- Škola realizuje vlastný protidrogový program, ktorý prebieha v rámci vyučovania i mimo vyučovania samostatnými aktivitami. V predmetoch ako etická výchova, triednická hodina, či občianska náuka sú žiaci vedení k hlbšiemu sebazpoznaniu a seba výchove.
- Škola vlastným príkladom vytvára nedrogovú atmosféru (nefajčenie, nepožívanie alkoholu v škole, vytvorenie nedrogovej zóny).

- Škola sa snaží vytvárať medzi učiteľmi a žiakmi vzťahy, ktoré sú pozitívne a vzájomne akceptujúce.
- Škola vedie žiakov k spoluzodpovednosti vo vzájomných vzťahoch a k vytváraniu postojov netolerujúcich drogy.
- Škola v rámci drogovej prevencie ponúka podľa svojich možností pomoc rodičom a žiakom, pokiaľ o ňu prejavia záujem.
- Škola sa snaží vytvárať priestor na skoré zistenie konzumentov drog.
- Škola všetkými prostriedkami bojuje proti drogám, nekompromisný postoj zaujíma voči podporovateľom, navádzačom a dilerom drog v zmysle zákona.

V prípade podozrenia alebo zistenia, že žiak užíva drogy, bude škola postupovať nasledovne:

- a) Bude iniciovať poradenské stretnutie s rodičmi a žiakom, podá informácie o probléme a skonkretizuje vzájomnú dohodu o postupe v danom prípade.
- b) Zabezpečí odborný poradenský kontakt v Centre pre liečbu drogových závislostí /CPLDZ/, Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie /CPPPaP/ a bude spolupracovať pri realizácii ich programu v rámci svojich možností.
- c) V prípade vážneho podozrenia škola požiadá o spoluprácu aj formou vyšetrenia v CPLDZ.
- d) V nevyhnutných prípadoch, na základe dohody s rodičmi a odporúčania CPLDZ, je škola ochotná pomôcť prerušením štúdia a umožnením liečby.
- e) V prípade, že zo strany žiaka a rodiča nie je záujem o spoluprácu a škola bude situáciu považovať za neúnosnú, je rozhodnutá pristúpiť k použitiu sankcií až po vylúčenie žiaka zo školy.

Koordinátorom prevencie drogových závislostí na škole je Mgr. Simona Baničová

Používanie mobilov a iných elektronických zariadení

Preambula

Mobily a iné elektronické zariadenia (ďalej len EZ) sú pre dnešné deti prirodzenou súčasťou ich sveta. Prenikaniu sietí, dát a obrazoviek do všetkých sfér života sa nevyhýba ani škola. Súčasné deti sa chcú podieľať na výučbe aj s využitím týchto technológií, lebo do digitálnej spoločnosti sa už narodili. Digitálna škola je to, k čomu smerujeme.

Zmena v súčasnom detskom prežívaní sveta je zrejماً napríklad v tom, že proces prijímania informácií nemá jediné centrum. Učiteľ prestáva byť tvorcom výkladu, ale je objaviteľom riešení spolu so žiakmi, čo vedie k ich spolupráci a zdieľaniu. Učiteľ v digitálnej dobe vie pracovať s neistotou. Jeho úlohou je otvárať aj témy, ktoré „číhajú za rohom“, a nebať sa ich predstaviť žiakom. Oceňuje netradičný prístup k riešeniam. Vie, že nevedieť alebo urobiť chybu je len dočasný problém, ktorý má riešenie. Digitálne prostredia sú nestále, neprestajne sa inovujú a vyžadujú permanentnú otvorenosť a kreativitu. Je preto nevyhnutné brať tieto fakty do úvahy pri riešení používania EZ v škole.

Vzhľadom na skúsenosť rodičov a učiteľov konštatujeme pretrvávajúcu zaujatosť hrami na EZ počas hodín aj počas prestávok najmä u mladších detí. Ohrozenia, ktoré vidíme, sú:

- nezdržanlivý, nutkavý vzťah k hrami, ktorý postupne môže viesť až k nelátkovej závislosti,
- strata tréningu osobnej komunikácie,
- malá participácia na tvorbe klímy a priateľských vzťahov v triede,
- nezáujem o vzdelávacie témy.

Náš postoj vychádza z poznania prirodzeného zrenia človeka v detstve a mladosti.

U žiakov gymnázia je naším cieľom vytvoriť priestor **na tréning sebaovládania, rešpektovania pravidiel, a teda zvládnutie seba samého v rôznych životných situáciách**. Okrem vysvetľovania princípov racionálneho využívania digitálnych technológií a vzniku prípadných ohrození na triednických aj iných hodinách chceme stanoviť mantinely, vnútri ktorých je príležitosť vzniku závislosti na EZ minimálna. Od 1. 1. 2025 sa určuje používanie EZ (okrem zariadenia vo vlastníctve alebo v správe školy) počas školského vyučovania na školách školským zákonom (§ 151a zákona 245/2008 Z.z.).

Pravidlá:

1. Pre žiakov **prímy až kvarty** používanie EZ môže povoliť na hodinách len učiteľ. V čase **8:00 – 15:00** je osobné EZ žiaka vypnuté a uložené v školskej taške, ak triedny učiteľ neurčí inak pre svoju triedu. V prípade, že rodič potrebuje kontaktovať dieťa alebo dieťa rodiča, urobia tak cez triedneho učiteľa, ktorý sprostredkuje informáciu druhej strane. V čase aktivít organizovaných školou rozhoduje o možnom použití EZ učiteľ.

2. Žiakom **kvinty až oktávy a 1. – 4. ročníka 4-ročného štúdia** môže dovoliť používanie EZ na hodinách len učiteľ.

Ak žiak použije EZ v rozpore s týmito pravidlami, môže mu učiteľ EZ dočasne odobrať (§ 151a ods.3 zákona 245/2008 Z.z.), o čom informuje zákonného zástupcu žiaka. O situácii informuje učiteľ aj triedneho učiteľa.

Prekročenie týchto pravidiel sa môže riešiť rovnakým spôsobom ako neodôvodnená neprítomnosť na vyučovaní. Pri opakovanom porušení pravidiel môže učiteľ zvážiť podanie návrhu na zníženie známky zo správania.

Pravidlá používania IT, školskej počítačovej siete a využívania učební s počítačmi.

1. Vstup do počítačových učební je žiakovi povolený:
 - a) ak má v učebni vyučovaciu hodinu,
 - b) ak je v danom čase strojový čas,
 - c) po dohode s učiteľom informatiky alebo s inou osobou konajúcou službu,
 - d) po dohode s učiteľom, ktorý je práve v učebni (ak sa žiadna z vyššie uvedených podmienok nedá splniť).
2. Žiaci chodia do učební prezutí, vetrovky a kabáty si odkladajú v šatni.
3. V učebni je zakázané jesť a piť.
4. Žiaci zachovávajú pokoj a nevyrušujú ostatných.
5. Za jedným počítačom môžu byť maximálne dve osoby.
6. Žiak má právo prístupu na internet a právo využívať služby elektronickej pošty. Na toto mu slúži konto pridelené administrátorom.
7. Pri práci na počítači používateľ trvalo využíva jemu pridelenú identitu.
8. Je zakázané:
 - a) poskytovať pridelenú identitu (svoje konto a heslo) iným osobám,
 - b) neoprávnené pristupovať k zdrojom prístupným prostredníctvom siete, hľadať akékoľvek cesty pre získanie neoprávneného prístupu (ako sú jednotlivé počítačové uzly, komunikačné zariadenia, uložené, resp. prenášané údaje a iné), ako aj umožniť neoprávnený prístup iným osobám (zneužívanie nevedomosti iných, odchytyvanie hesiel a pod.). Údaje patriace iným používateľom sa pokladajú za súkromné, technická možnosť ich čítania alebo zmeny neznamena, že túto činnosť je povolené realizovať. Pokiaľ používateľ akýmkoľvek spôsobom získa jemu neprislúchajúce práva alebo zistí akúkoľvek bezpečnostnú medzeru, je povinný oznámiť ju správcovi siete,
 - c) vyvíjať aktivity s cieľom spomaliť alebo narušiť činnosť ktoréhokoľvek uzla siete alebo funkčnosť služieb siete,
 - d) sťahovanie objemných súborov počas strojového času bez povolenia služby,
 - e) svojvoľne inštalovať softvér, zasahovať do programov a meniť ich nastavenia. V prípade, že používateľ potrebuje používať iný softvér, požiada s odôvodnením administrátora o výnimku. Administrátor zváži, či bude tento softvér doplnený aj do štandardnej inštalácie (ak áno, zabezpečí jeho vhodnú inštaláciu),
 - f) hranie akčných hier, teda hier, kde ide o likvidáciu oponentov,
 - g) realizovať akékoľvek technické zásahy do počítačov, prídavných zariadení, siete alebo prepájať akékoľvek zariadenia,
 - h) komerčne využívať sieť,
 - i) využívať sieť na akúkoľvek politickú alebo náboženskú agitáciu,
 - j) používať počítačové vybavenie na vytváranie, zobrazovanie alebo distribúciu materiálov s vulgárnym obsahom, pornografie, urážajúcich materiálov, materiálov propagujúcich násilie, rasovú alebo náboženskú neznášanlivosť (myslí sa aj posielanie mailov),
 - k) používať školské počítače v bežných triedach,
 - l) manipulovať s dataprojektorom a reproduktormi a používať ich bez vedomia učiteľa.
9. Akékoľvek vedomé fyzické alebo programové poškodenie počítačov sa posudzuje v rámci Zmluvy medzi učiteľmi a študentmi ako útok na zariadenie školy.
10. Každý nesie za svoje konanie v učebni a na školskej sieti osobnú zodpovednosť a nesie si sám aj následky.
11. Používateľ je povinný:
 - a) kontrolovať si svoju školskú mailovú schránku, aby stále mohol prijímať maily,
 - b) používať antivírusový program pre kontrolu stiahnutých a prinesených súborov,
 - c) dodržiavať autorské práva,

- d) čítať svoju poštu, mazať staré a nepotrebné súbory a maily,
- e) zálohovať si dôležité veci,
- f) pravidelne meniť svoje heslo (minimálne raz za rok),
- g) zmeniť svoje prístupové heslo vždy, keď má podozrenie, že sa ho dozvedel niekto iný,
- h) rešpektovať priority práce pri počítači. V prípade, že sú učebne plné a žiak, ktorý chce pracovať na počítači, našiel v miestnosti žiaka (počítač), ktorý má menšiu prioritu ako má jeho plánovaná činnosť, požiada daného žiaka resp. službu o uvoľnenie tohto počítača,
- i) odhlásiť sa zo siete alebo vypnúť počítač po skončení práce,
- j) používať len softvér, ktorý je štandardne predinštalovaný na školských počítačoch, ak vyučujúci nerozhodne inak,
- k) dodržiavať tieto pravidlá a sledovať ich prípadné zmeny.

12. Pri využívaní elektronickej pošty:

- a) používateľ posielajú správy pod vlastným kontom,
- b) nezaťažuje ľudí a sieť posielaním nevyžiadanej a reťazovej korešpondencie (spam) a posielaním objemných príloh (je vhodnejšie umiestniť prílohu na web a v maili poslať iba odkaz na túto prílohu),
- c) uvedomuje si riziká, pri posielaní dôverných správ používa prostriedky šifrovania.

13. Priority práce pri počítači:

- I. projekt alebo povinná domáca úloha,
- II. nepovinná domáca úloha alebo príprava na ľubovoľnú vyučovaciu hodinu,
- III. pošta (na 1sg.sk),
- IV. písanie dokumentov (súkromných),
- V. Internet (e-mail, www – okrem sociálnych sietí a chatovania),
- VI. ostatné (napr. chatovanie, sociálne siete).

Priority sú zoradené podľa dôležitosti. Celková priorita sa posudzuje podľa spusteného programu s najnižšou prioritou (ak niekto pracuje súčasne na projekte a zároveň chatuje, jeho celková priorita je „VI. ostatné“)

14. Obedňajšie strojové časy - obedňajší strojový čas má každá trieda polovicu z obedovej prestávky podľa aktuálneho rozvrhu. Podrobnejšie informácie sú zverejnené pred vstupom do učební.

15. Sociálne siete, interaktívna komunikácia (facebook, chatovanie, instant messaging, videokonferencie, hlasové služby): Služby môže žiak využívať len sporadicky a v rozumnej miere a primárne s cieľom vzdelávania.

16. Žiak od 12 rokov má právo požiadať o zriadenie prístupu do žiackej wifi siete. Podmienky používania definujú Pravidlá používania žiackej WiFi siete.

Pravidlá používania žiackej WiFi siete

1. Žiacku WiFi sieť majú právo používať iba žiaci od 12 rokov.
2. K používaniu siete si je žiak povinný zriadiť prístupové konto a zaregistrovať maximálne dve zariadenia, na ktorých bude prístup využívať. Zariadenia si môže aj zmeniť.
3. Používaním žiackej WiFi siete sa žiak zaväzuje dodržiavať pravidlá siete.
4. Žiacka WiFi sieť je primárne určená na vzdelávanie.
5. Učiteľ má právo kedykoľvek zakázať žiakovi používanie siete.
6. Žiak môže počas vyučovacích hodín používať sieť iba po súhlase učiteľa.
7. Je zakázané používať akékoľvek nástroje alebo prostriedky, ktoré umožňujú obchádzať zabezpečenie siete (napr. zakázané stránky). Je zakázané zdieľať prístup prostredníctvom svojho zariadenia tretím osobám.
8. Žiak môže do siete pripájať len zaregistrované zariadenie, ktoré je chránené aktuálnym antivírusovým softvérom a je zabezpečené proti zdieľaniu údajov a zdieľaniu prístupu do siete.
9. Žiak nemá právo sťahovať cez žiacku WiFi sieť privátne súbory pre seba (filmy, hry, softvér a iné).
10. Každý žiak má svoje osobné prihlasovacie meno a heslo do siete a môže ho používať iba na svojom zaregistrovanom sieťovom zariadení.
11. Svoje meno a heslo nesmie nikomu poskytnúť.
12. Žiak, ktorý je prihlásený na svojom účte, je zodpovedný za činnosť sieťového zariadenia v sieti.
13. Akékoľvek podozrenia o zneužití svojho prideleného prístupu do siete je povinný bezodkladne oznámiť správcovi siete.

Laboratórny poriadok

1. Žiaci sú povinní pred začiatkom vyučovania v laboratóriu oboznámiť sa s bezpečnostnými predpismi a so zásadami poskytovania prvej pomoci.
2. Žiaci vstupujú do laboratória len pod dohľadom učiteľa.
3. Žiaci sú povinní riadiť sa pokynmi učiteľa, dodržiavať pravidlá bezpečnej manipulácie s laboratórnou technikou a dbať na bezpečnosť svoju aj svojich spolupracovníkov. V prípade, že si žiak zo zdravotných alebo iných dôvodov nie je istý, či prácu zvládne, musí to okamžite oznámiť učiteľovi.
4. V laboratóriu treba dodržiavať vzornú čistotu, poriadok a bezpečnostné opatrenia.
5. Všetky chemikálie a ostatné pomôcky vydáva každej pracovnej skupine učiteľ.
6. Žiak musí byť neustále na svojom pracovnom mieste a nesmie bezdôvodne odchádzať zo svojho miesta.
7. V laboratóriu sa nesmie jesť, piť, nesmú sa uschovávať potraviny a pred odchodom z laboratória si treba starostlivo umyť ruky.
8. Žiaci nesmú meniť pracovný postup určený učiteľom a o každej zmene počas reakcie, ktorá nezodpovedá normálnemu priebehu, musia podať učiteľovi správu.
9. Zapojenie, kontrola aj rozpojenie elektrického obvodu sa musí robiť pri vypnutom zdroji. Treba sa presvedčiť, že meracie prístroje sú zapojené na maximálny rozsah a reostaty majú zaradený maximálny odpor.
10. Žiakom je zakázané pripojiť zariadenia na zdroj napätia. Pripojenie na zdroj vykoná učiteľ po skontrolovaní správnosti zapojenia.
11. Počas merania sa nesmú robiť žiadne manipulácie na prístrojoch a zariadeniach okrem predpísaného postupu práce. Nie je dovolená svojvoľná manipulácia s prívodmi plynu.
12. Pre používanie počítačovej techniky platia aj v laboratóriu Pravidlá používania IT, počítačovej siete a využívania učebných počítačov.
13. Prípád poškodenia elektrického zariadenia alebo poruchy je žiak povinný okamžite hlásiť učiteľovi. Pri svojvoľnom poškodení pomôcok je žiak povinný dať urobiť opravu na vlastné náklady.
14. Na hasenie požiaru elektrických zariadení je možné používať len snehový, tetrachlórový alebo práškový hasiaci prístroj.

Knižničný a výpožičný poriadok

1. Žiaci a učitelia sú povinní dodržiavať knižničný a výpožičný poriadok a riadiť sa pokynmi pracovníka knižnice. Vybavenie knižnice je majetkom školy, a preto sa naň vzťahuje Zmluva medzi učiteľmi a študentmi.
2. Základné služby knižnice sú:
 - a) výpožičné služby
 - b) predlžovanie výpožičnej lehoty
 - c) poskytovanie ústnych faktografických a bibliografických informácií.
3. Otváracie hodiny knižnice sú uvedené na dverách knižnice.
4. Vo všetkých priestoroch knižnice je potrebné zachovávať ticho, poriadok a čistotu. V priestoroch knižnice je zakázané jesť a piť.
5. Každý používateľ knižnice dostane preukaz čitateľa. V prípade straty je potrebné ihneď kontaktovať knihovníčku.
6. Za dôsledky zneužitia preukazu používateľa zodpovedá jeho držiteľ.
7. Dokumenty sa požičiavajú do študovne aj domov. Domov sa zväčša nepožičiavajú tieto dokumenty: slovníky, encyklopédie, periodiká.
8. Knižnica zapožičia dokumenty iba po predložení platného preukazu čitateľa.
9. Výpožičná lehota dokumentu je jeden kalendárny mesiac, pri učebniciach spravidla jeden školský rok. So súhlasom knihovníčky je možné požičať si učebnicu aj na viac školských rokov. Knižnica môže v prípade potreby požiadať o vrátenie dokumentu pred uplynutím výpožičnej lehoty.
10. Používateľ je povinný:
 - a) Pri vypožičaní dokumentu tento prezrieť a všetky nedostatky ihneď ohlásiť knižnici.
 - b) Vrátiť vypožičaný dokument v takom stave, v akom ho prevzal.

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní

Pri dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní škola a školské zariadenie postupuje podľa Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní (ďalej len „Štandardy“), ktoré vydáva MŠVVaM SR a ich znenie je súčasťou dodatku školského poriadku.

Štandardy sú základné pravidlá, princípy a postupy predchádzania a eliminácie segregácie vo výchove a vzdelávaní. Ich uplatňovanie prispieva k dodržiavaniu princípov výchovy a vzdelávania podľa školského zákona v školách a školských zariadeniach. Vychádzajú z ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa:

Článok 2 ods. 1: Zabezpečiť práva ustanovené týmto Dohovorom každému dieťaťu nachádzajúcemu sa pod ich jurisdikciou bez akejkoľvek diskriminácie podľa rasy, farby pleti, pohlavia, jazyka, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania, národnostného, etnického alebo sociálneho pôvodu, majetku, telesnej alebo duševnej nespôsobilosti, rodu a iného postavenia dieťaťa alebo jeho rodičov alebo zákonných zástupcov.

Článok 2 ods. 2: Urobiť potrebné opatrenia na to, aby bolo dieťa chránené pred všetkými formami diskriminácie alebo trestania, ktoré vyplývajú z postavenia, činnosti, vyjadrených názorov alebo presvedčenia jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo členov rodiny.

Článok 3 ods. 1: Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Článok 29 ods. 1: Výchova a vzdelávanie dieťaťa má smerovať k:

- a) rozvoju osobnosti dieťaťa, jeho jedinečných daností a duševných a fyzických schopností v ich najvyššej možnej miere;
- b) rozvíjaniu úcty k ľudským právam a základným slobodám a k zásadám zakotveným v Charte Organizácie Spojených národov;
- c) rozvíjaniu úcty k rodičom, k vlastnej kultúrnej, jazykovej a hodnotovej identite a k hodnotám krajiny, v ktorej dieťa žije i k hodnotám krajiny svojho pôvodu a k iným kultúram
- d) príprave dieťaťa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, mieru, znášanlivosti, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi všetkými národmi, etnickými, národnostnými a náboženskými skupinami a osobami domorodého pôvodu;
- e) rozvíjaniu úcty k prírodnému prostrediu.”¹

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie sú rozpracovaním a realizáciou praktickej časti Metodického príručky desegregácie vo výchove a vzdelávaní².

Štandardy v prepojení na metodickú príručku napomáhajú naplneniu princípu „*zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie*“³. Segregáciu vo výchove a vzdelávaní definuje školský zákon nasledovne: „*konanie alebo opomenutie konania, ktoré je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania podľa osobitného predpisu^{2a)} a v dôsledku ktorého dochádza alebo by mohlo dôjsť k priestorovému, organizačnému alebo sociálnemu vylúčeniu skupiny detí a žiakov alebo účastníkov výchovy a vzdelávania alebo k ich oddelenému vzdelávaniu okrem vzdelávania poskytovaného v súlade s medzinárodnou zmluvou, ktorou je*

Slovenská republika viazaná^{2b)} pri uplatňovaní práv národnostných menšín na výchovu a vzdelanie v jazyku príslušnej národnostnej menšiny a pri vytváraní podmienok na vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením alebo nadaním a žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo s nadaním so zohľadnením ich vôle a záujmov a vôle a záujmov ich zákonných

¹ Dohovor o právach dieťaťa (OSN, 1989) In [Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 104/1991 Z. z.](#)

² [Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávaní](#) (MŠVVaŠ SR, 2023)

³ [§ 3 písm. f\) zákona č. 245/2008 Z. z. \(školský zákon\)](#)

zástupcov, ak je účasť na takom vzdelávaní voliteľná a zodpovedá úprave podmienok výchovy a vzdelávania podľa tohto zákona, osobitne pre výchovu a vzdelávanie na rovnakom stupni vzdelania.“⁴

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní sa týkajú všetkých oblastí, ktoré upravuje školský poriadok podľa školského zákona (Zákon č. 245/2008 Z. z., § 153 ods. 1):

- výkon práv a povinností žiakov a ich zákonných zástupcov v škole, pravidlá vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy,
- prevádzka a vnútorný režim školy,
- podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov a ich ochrany pred sociálno- patologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím,
- podmienky nakladania s majetkom, ktorý škola alebo školské zariadenie spravuje, ak tak rozhodne zriaďovateľ.

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní definujeme ako Štandardy postojov a hodnôt a Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní.

Štandardy postojov a hodnôt

Základným predpokladom pre úspešné zavedenie štandardov, ktoré zabezpečia proces prevencie, či odstraňovania segregácie vo výchove a vzdelávaní je zásadný posun v oblasti postojového a hodnotového nastavenia, kultivácie verejného diskurzu a medziľudských vzťahov všetkých aktérov vzdelávania, ktorí prichádzajú na pôde škôl do kontaktu so žiakmi a poslucháčmi.

Spoločnosť 21. storočia potrebuje občanov, ktorí majú také hodnoty, postoje, schopnosti, poznanie a kritické myslenie, aby mohli fungovať ako demokratickí a interkultúrne kompetentní občania. Postojové a hodnotové štandardy sú definované na základe kľúčových ukazovateľov (deskriptorov), ktoré boli vytvorené Radou Európy v dokumente Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru⁵. Deskriptory sú popisy a vysvetlenia týkajúce sa konkrétneho žiadúceho správania všetkých aktérov vo vzdelávaní:

- Zaobchádzať so všetkými ľuďmi bez rozdielu s rešpektom,
- vyjadrovať úctu všetkým bez rozdielu a vnímať rozmanitosť ako príležitosť a prínos pre školu pri príprave a realizovaní aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu.
- Vyjadrovať druhým ľuďom uznanie ako rovnocenným ľudským bytostiam.

- Rešpektovať ľudí rôzneho vierovyznania.
- Rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné politické názory.
- Prejavovať záujem spoznať presvedčenia, hodnoty, tradície a pohľady druhých ľudí na svet.
- Dávať priestor druhým ľuďom na vyjadrenie sa.
- Preukázať prebratie zodpovednosti za svoje skutky.
- Ospravedlniť sa, pokiaľ niekomu ublížim.
- Vyjadrovať vôľu a záujem spolupracovať a pracovať s druhými ľuďmi na presadzovaní spoločných záujmov.

4 § 2 písm. ai) zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon) – účinnosť nadobúda 1. 1. 2025. Poznámky pod čiarou k odkazom 2a a 2b znejú: „2a) Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov. 2b) Dohovor proti diskriminácii vo vzdelávaní (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky č. 276/2024 Z. z.). Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 317/2010 Z. z.).“

5 [Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru](#) bol vytvorený v roku 2018 Radou Európy, ktorej členským štátom je od roku 1993 aj SR. Pre SR má status odporúčania pri vytváraní vzdelávacích stratégií a metodík na podporu demokratickej kultúry, ľudských práv a sociálnych kompetencií.

Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní:

Škola a školské zariadenie pri uplatňovaní Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vypracuje Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní a využíva Metodickú príručku desegregácie vo výchove a vzdelávaní vydanú Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR⁶.

Štandardy priestorovej desegregácie:

Do všetkých priestorov školy alebo školského zariadenia, určených pre žiakov alebo poslucháčov, je umožnený rovný (nediskriminačný) prístup všetkým žiakom a poslucháčom. Škola alebo školské zariadenie nemá priestory a budovy vyhradené pre jednotlivé skupiny žiakov vytvorené za účelom ich vylúčovania alebo neprípustného oddeľovania na základe ktoréhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone⁷.

Škola alebo školské zariadenie v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu využíva priestory, ktoré spĺňajú normy stanovené regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva, pričom výchovno-vzdelávací proces žiadnej zo skupín neprebíha v priestoroch, ktorých kvalita je výrazne rozdielna oproti iným priestorom.

Ak má škola alebo školské zariadenie v jednotlivých vekových kohortách zastúpenie žiakov rôzneho etnického, národného alebo sociálneho pôvodu, farby pleti alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona, má vytvorené triedy, v ktorých je vyvážené zastúpenie žiakov alebo poslucháčov týchto skupín.

Štandardy organizačnej desegregácie:

Škola alebo školské zariadenie má nastavenú organizáciu školského vyučovania a denný program tak, aby nedochádzalo k vylučovaniu a neprípustnému oddeľovaniu niektorej skupiny žiakov a poslucháčov⁸.

Všetky skupiny žiakov školy a školského zariadenia majú stanovené rovnaké vzdelávacie štandardy, na základe ktorých pedagogickí zamestnanci, odborní zamestnanci a ďalší zamestnanci vytvárajú učebné osnovy školského vzdelávacieho programu. Úpravy je možné realizovať len u žiakov, ktorým to určuje individuálny vzdelávací program⁹, individuálny učebný plán¹⁰ alebo poskytnuté podporné opatrenia¹¹.

Všetky skupiny žiakov a poslucháčov majú umožnený rovný prístup k materiálno-technickému vybaveniu, učebným materiálom a iným vzdelávacím pomôckam výchovno-vzdelávacieho procesu prislúchajúcemu danému ročníku alebo stupňu vzdelávania.

Škola alebo školské zariadenie je povinné využiť všetky dostupné prostriedky, nástroje a metódy, aby umožnila prístup ku vzdelávaniu v maximálnej miere všetkým skupinám žiakov aj v prípade krízových udalostí v škole¹². Po ukončení krízovej udalosti je škola povinná realizovať príslušné podporné opatrenia na kompenzáciu prípadných výpadkov vo výchove a vzdelávaní, ktoré nemohli byť v maximálnej miere riešené počas krízovej situácie.

⁶ [Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávaní](#) (MŠVVaŠ SR, 2023)

⁷ Chránené dôvody podľa antidiskriminačného zákona sú charakteristiky ľudí, úzko spojené s ich dôstojnosťou a identitou, ktoré nesmú byť zneužitú pre neprípustné rozdielne zaobchádzanie s nimi. Sú to: „*pohlavie, náboženské vyznanie alebo viera, rasa, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotné postihnutie, vek, sexuálna orientácia, manželský stav a rodinný stav, farba pleti, jazyk, politické alebo iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, majetok, rod alebo iné postavenie alebo dôvod oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti*“ [§ 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z.](#)

⁸ [§ 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z. \(antidiskriminačný zákon\)](#)

⁹ [§ 7a zákona č. 245/2008 Z. z. \(školský zákon\)](#)

¹⁰ [§ 26 zákona č. 245/2008 Z. z. \(školský zákon\)](#)

¹¹ [§ 145a zákona č. 245/2008 Z. z. \(školský zákon\)](#)

¹² Podrobné informácie ku krízovým udalostiam na školách sú dostupné [na webovom sídle ministerstva](#).

Štandardy sociálnej desegregácie

Škola alebo školské zariadenie využíva potrebné a dostupné inkluzívne podporné opatrenia na podporu sociálneho začlenenia žiakov a poslucháčov a vytváranie pozitívnej podporujúcej sociálnej klímy v škole a školskom zariadení, ktorá prispieva k destigmatizácii a odstraňovaniu stereotypov a predsudkov.

Škola alebo školské zariadenie organizuje a podporuje programy neformálneho vzdelávania a mimoškolské aktivity smerujúce k vytvoreniu priaznivej sociálnej klímy a interkultúrneho porozumenia v rámci školy alebo školského zariadenia, medzi žiakmi ako aj rodičmi.

Škola alebo školské zariadenie prijíma, vzdeláva a vychováva všetky skupiny žiakov a poslucháčov podľa platných právnych predpisov bez vylučovania a neprípustného oddeľovania na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.

V škole alebo školskom zariadení neexistujú procesy, postupy a usporiadania (ani na úrovni tried), ktoré vylučujú alebo neprípustne oddeľujú skupiny žiakov alebo poslucháčov na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.

Škola alebo školské zariadenie umožňuje všetkým skupinám žiakov a poslucháčov, aby sa pre napĺňanie a rozvoj svojho potenciálu zapájali do aktivít a súťaží, ktoré sama organizuje, alebo sú škole a školskému zariadeniu sprostredkované, a aktívne ich k tomu motivuje a podporuje.

Škola alebo školské zariadenie pri hodnotení žiakov alebo poslucháčov nekoná diskriminačne len na základe ich príslušnosti k niektorej sociálnej alebo etnickej skupine alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona.